

bragt en Afsløsning af disse Afgifter. Under de Forhandlinger, der førtes heri Thinget angaaende denne Sag, blev det af den ærede Forespørgger saavel som af et Par andre Rigsdagsmænd udtalt, at man mente, at Sagen kunde ordnes ved Lov, ved hvilken der fastsattes en billig Afsløsnings- eller Bedelsagssum for de paagældende Gien- domme; Indenrigsministeren, der blev støttet af andre Medlemmer, udtalte derimod med Styrke, at han ikke troede, at en saadan Afsløsning kunde ske uden i Overensstemmelse med Grundlovens § 82 mod fuld Erstatning og kun, naar Almenvellet krævede det, hvilket han imidlertid mente, ikke var Tilfældet. Men selv om Almenvellet krævede det, vilde en saadan Afsløsning have sin store Vanskelighed med Hensyn til Erstatningen, idet disse Afgifter jo ere af høist forskjellig Beskaffenhed og kunne efter som de paagældende Sorder benyttes af Indenbys- eller Udenbysboende, være tilstede eller borte til visse Tider. Det er Forhold, der variere, baade med Hensyn til Afgiftens Størrelse og med Hensyn til de Tider, i hvilke den bliver ydet; at finde en Erstatningssum støttet til et saadant Materiale vil være overordentlig vanskeligt. Ministeren mente som bemærket, at Sagen i det Hele taget ikke egnede sig til Afgjørelse ved Lov, heller ikke til Afgjørelse i Overensstemmelse med Grundlovens § 82, og han indskrænkede sig derfor til at erklære, at han, idet han ganske vist interesserede sig for Sagen, erkjendte det Uheldige ved dette Forhold og i det Hele taget ved de Forskelligheder, der vare tilstede i de forskjellige Kjøbstadkommuner. Han vilde gjennem et Cirkulære til Kjøbstadkommunerne opfordre dem til at ordne Forholdet gjennem Overenskomst. Et saadant Cirkulære blev ogsaa udstedt under 1ste December 1874, og deri opfordrede han Byraadene til at slutte Overenskomst med Sorderne om Afgiftens Afsløsning, og han stillede i Udsigt, at en saadan Overenskomst vilde kunne ventes approberet i Genhold til en Resolution af 1823. Med Hensyn til de Kjøbstæder, paa hvilke Forordningen af 18de Oktober 1811 endnu ikke var bragt til Anvendelse, og hvor der som Følge deraf for Diebliffet ikke svarede nogen Afgift, henstillede han, om de ikke vilde give den Erklæring, at de ogsaa fremdeles vilde undlade at opkræve en saadan Afgift af de paagældende Brugere af Kjøbstadjord. Dette Cirkulære blev tilskillet samtlige Kjøbstæder, og det blev begrundet paa en ret indtrængende Maade af Indenrigsministeren. Der blev ansøgt Alt, hvad der talte for, at det vilde være henfigtsmæssigt at løse denne Sag ordnet, og jeg ser ikke rettere, end at Indenrigsministeren fuldt ud har opfyldt det Løfte, han har givet her i Rigsdagen. Resultatet deraf, som er indkommet lidt efter lidt i de mellemliggende Aar, er det, at der nu er 27 Kjøbstæder, hvor der ingen Afgift opkræves, at der er 30 Kjøbstæder, fra

hvilke der dels ingen Indberetning er modtagen, dels Indberetninger om, at de indlevede Forhandlinger ikke have ført til noget Resultat, og dels Indberetning om, at de ikke ønske nogen Forandring i dette Forhold. Endelig er der 10 Kjøbstæder, i hvilke Opfordringen i større eller mindre Grad er tagen tilfulde. Saaledes staa Sagen, og det kan jo ikke negtes, at Ordningen af Forholdet ikke gaar frem med Stormskridt, men imidlertid noget er det gaaet frem, og jeg ser ikke rettere, end at der er uovervindelige Vanskeligheder tilstede ved at afgjøre dette Spørgsmaal ved Lov i Genhold til Grundlovens § 82, idet jeg, skjøndt Sagen kan have sin Vigtighed, dog ikke kan erkjende, at den er af den Beskaffenhed, at man tør sige, at Almenvellet kræver en tvungen Afstaaelse af de Byerne tilkommende Rettigheder.

Forespørgeren (Bernitsen): Jeg takker den ærede Minister for de Oplysninger, han har meddelt, skjøndt jeg maa beklage, at Sagen gaar saa langsomt, at der ikke kan være Udsigt til, i alt Fald for flere Kjøbstæders Vedkommende, at den vil blive ordnet i Mindelighed, og det simpelt hen af den Grund, saavidt jeg har erfaret, at Kommunalbestyrererne i Kjøbstæderne i Reglen forlange en for høi Afsløsningssum for disse Afgifter, saa at vedkommende Beboere, der nu engang svare disse Afgifter ikke have troet at kunne være tjente med at gaa ind paa de Tilbud, der ere givne dem fra Kommunalbestyrerens Side. Jeg indrømmer, at, da Forholdet er ordnet saa forskjelligt i de forskjellige Kjøbstæder, saa der neppe er to Kjøbstæder, hvor Forholdet er ordnet paa samme Maade, vilde det være det Onskeligste, om Sagen kunde ordnes i Mindelighed, og jeg kan derfor kun være taknemmelig for, at Indenrigsministeriet har forsøgt at gjøre Skridt i den Retning. Men da det viser sig, at Forholdet ikke kan ordnes i Mindelighed, kan jeg for mit Vedkommende ikke se, at der er Noget veien for at tilveiebringe ved Lov en Afsløsning af disse Afgifter, men det vilde vanskeligt kunne ske uden Ministeriets Medvirkning, og uden at Ministeriet selv tog Initiativet. Jeg maatte derfor meget beklage, hvis den ærede Minister ikke vilde være villig dertil. Det kan dog ikke negtes, at Lovgivningen i det Hele taget med Hensyn til Afgifter af den Art, Afgifter in natura, hidtil er gaaet ud paa at frigjøre Sorderne saavidt muligt fra alle disse Naturalydelsers, og jeg kan derfor ikke se, at der kan være Noget til Hinder for ogsaa med Hensyn til disse Naturalydelsers Afsløsning at faae gennemført en Lovsordning. Naar den ærede Minister ansøgte i Begyndelsen af sit Foredrag, at han ikke kunde dele min Opfattelse af, at disse Byrder hvilede mere trykkende for de udenbys end for de indenbys Boende, fordi det i Handel og Wandel fulgte af sig selv, at de indenbys Boende gavede Mere for Sorderne, da de